

Глобальне потепління по-київськи

07 Березня 2013 р. 08:40

Протягом наступних 15 років, кияни повинні отримати зелену муніципальну енергетику, теплі будівлі та світлі вулиці. Про це йдеться в новій стратегії енергетичної перебудови столиці. Першим кроком у її реалізації став міський енергетичний план.

Міський енергетичний план (МЕП) Києва на 2012-2016 роки був розроблений в рамках проекту USAID «Реформа міського теплопостачання» та 1 листопада 2012 року був затверджений рішенням Київської міської ради №239/8523. Документ спрямований на виконання стратегії розвитку Києва до 2025 року, на виконання Угоди мерів країн ЄС, до якої приєднався і Київ.

«До 2016 року ми плануємо здійснити термомодернізацію житлових масивів «Теремки», «Виноградар» та «Мінський», - цитує прес-служба голови Київської міської держадміністрації **Олександра Попова**. - Це дозволить знизити потребу будинків у тепловій енергії більш ніж на 60% та подовжити їхню експлуатацію ще на 50 років». Фахівці впевнені, енергетичний план підвищить енергетичну та екологічну безпеку міста, збільшить частку відновлювальних джерел у балансі генерації теплової енергії, а також сприятиме скороченню витрат бюджетних коштів на оплату спожитих енергоносіїв за рахунок зменшення споживання енергетичних ресурсів закладами бюджетної сфери.

При цьому, експерти зауважують, що Київ швидко відчуже економію за рахунок впровадження енергетичного плану. «Сьогодні Київ споживає енергоносії вартістю близько мільярда гривень. І тому, якщо йде мова про економію в середньому 30%, то це дуже значна сума для того, щоб використати їх на соціальні програми: школи, дитячі садки, зарплати вчителям і т.д. Тому, безумовно, енергоефективність дуже важливе питання», – підкреслив заступник керівника Проекту «Реформа міського теплозабезпечення в Україні» **Андрій Міцкан**.

Виклики теплопостачання

Більшість житлових і громадських будинків міста Києва отримують теплову енергію від централізованої системи теплопостачання, яка є однією з найбільших у світі за загальною тепловою потужністю. Її значення для міста досить важливе, адже навіть короткочасне призупинення цієї системи взимку може призвести до катастрофічних наслідків. Однак застарілість мережі теплопостачання, що будувалась ще за радянських часів, викликає постійні нарікання збоку споживачів.

У той же час теплоенергетичні компанії та влада міста все частіше зустрічаються з технічними та фінансовими проблемами. Зокрема, система централізованого теплопостачання Києва, яка побудована 60 років тому, не піддавалась модернізації останні 40 років, зазначає безпосередній розробник МЕП столиці, компанія «Екологічні Системи». «Природний газ, що дорожчає, зробив економічно неефективною систему централізованого теплопостачання міста, яка потребує постійно зростаючих дотацій з державного та міського бюджетів. Платежі за енергопостачання громадських будівель Києва постійно зростають, платежі за тепло та гарячу воду (які складають до 80% всіх енергозатрат громадських будівель) за останні 5 років зросли в 2,8 рази», – зазначають у компанії.

Таким чином, система теплопостачання Києва поступово втрачає свою економічну та технічну ефективність. Усі наявні проектні розробки не вирішують головних проблем зниження її ефективності, в основі яких лежить зростання цін на паливо – природний газ, що є основним викликом сьогодення.

Чи є у Вас МЕР?

Умовно, енергетичний план міста Київ передбачає *три ключові напрямки*:

- система централізованого теплопостачання;
- бюджетна сфера;
- житловий фонд.

Тобто, документом передбачено перехід на нову схему теплопостачання більш ніж 7 тис. будівель на основі індивідуальних теплових пунктів. Також до 2016 року буде розгорнуто масовий проект гарячого водопостачання житлових та бюджетних будівель міста Київ на основі теплових насосів.

Бюджетна сфера отримає інвестиційний проект термомодернізації, що розрахований на 600 шкіл та дитячих садків зі зниженням потреб в теплі на 70% та масовим впровадженням теплових насосів для опалення та гарячого водопостачання будівель. Це й дозволить майже повністю відмовитись від природного газу в секторі модернізованих будівель.

Для житлового сектору передбачено провести теплову санацію 433 багатоповерхових житлових будинків та 57 будівель бюджетної сфери в житлових масивах «Виноградар», «Теремки» та «Мінський».

Як повідомляється у документі, план розрахований на чотири роки, що є досить малим часом для залучення значного фінансування. У песимістичному випадку для реалізації МЕР Києва необхідно 7,6 млрд грн. Максимальний об'єм фінансування – майже вдвічі більше 14,7 млрд грн. Передбачається, що, окрім іноземних інвестицій, джерелами фінансування МЕР Києва можуть бути: міський та державний бюджети, ресурси ПАТ «Київенерго» та банківські позики.

«Міський бюджет передбачає фінансування десь 10-20% від всієї суми, не більше. А решта – це інвестиційні гроші. Тобто, це кредитні кошти, або - кошти інвесторів. Це нормальна практика всіх європейських, американських та інших міст щодо впровадження таких енергоефективних проектів, - зауважив Андрій Міцкан. – Сьогодні, коли ми кажемо про сім мільярдів гривень з міського бюджету на п'ять років, то це не означає, що це будуть мільярди з міського бюджету». За словами першого заступника голови КМДА **Олександра Мазурчака**, для інвестування у енергозбереження потрібно створити вигідні умови для компаній-інвесторів. На його переконання, перш за все, планується залучення грантових коштів, тобто коштів, що виділяють американські агенції. Також він звернув увагу і на можливість отримання довготермінових кредитів Світового банку, а також коштів, що передбачають програми Євросоюзу.

Експерти переконують, що залучити такі кошти в проекти енергоефективності не складно, підкреслюючи конкурентоспроможність столиці України.

«Залучити кошти досить реально, особливо для міста Києва. Тому що місто Київ є конкурентоспроможним містом, воно має нормальний бюджет, є передбачений бюджет розвитку і тому інвестори, безумовно, перш за все, розглядають Київ як привабливу інвестицію. Можливі залучення коштів від міжнародних фінансових організацій, таких як Європейський інвестиційний банк, ЄБРР, НЕФКО, Світовий банк. Тобто є перелік міжнародних організацій, що можуть надавати кредит під дуже привабливі відсотки. Безумовно, є можливості і для приватних інвесторів. Але для приватних інвесторів цей процес має бути прозорий, а також має відбуватися на засадах конкуренції, відкритості і механізму державно-приватного партнерства», - повідомив Андрій Міцкан.

Примітно, що проект «Реформа міського теплозабезпечення в Україні» разом з київською адміністрацією готують проект по залученню кредитних коштів НЕФКО для енергоефективності міста Києва. Як повідомили в USAID, інтерес проявляють ЄБРР, Європейський інвестиційний банк та інші.

Важливість енергетичного плану міста ще й полягає в тому, що саме існування та реалізація МЕР дозволяє залучати фінансові ресурси для проектів з енергоефективності. Так, за даними USAID, завдяки створеному Муніципальному енергетичному плану, місто Львів не тільки змогло визначити джерела фінансування на запровадження енергоефективних заходів, але й отримати кредит від Європейського банку реконструкції та розвитку на 20 млн. євро та більше 10 млн. євро грантових коштів. Такі кредити та гранти міжнародні організації надають тільки за умови існування та реалізації Муніципального енергетичного плану, який є запорукою перетворення міста на енергоефективне.

Також, окрім столиці та Львова, енергетичні плани реалізуються в багатьох інших українських міст. Наприклад, у Чернігові, завдяки впровадженню енергоменеджменту, у 2015 році очікується зменшення споживання теплової енергії в бюджетному секторі на 17% у порівнянні з 2010 роком, а у Луцьку планується через 14 років зменшити використання енергоресурсів на 30%. Севастополь буде намагатися на 25% скоротити питомі витрати енергетичних ресурсів на виробництво теплової енергії, на 5% замінити частку газу в паливному балансі міста, за рахунок альтернативних видів палива і на 35-50% скоротити споживання енергії у бюджетних будівлях, скоротити викиди парникових газів на 94,7 тис. т на рік. У Івано-Франківську планується до 2025 року скоротити потреби у тепловій енергії у 3 рази від існуючих, замінити природній газ у паливному балансі міста місцевими та альтернативними паливно-енергетичними ресурсами щонайменше на 50%, забезпечити гаряче водопостачання на основі відновлювальних джерел енергії на літній період (25% споживання теплової енергії).

Сергій Полонський

Джерело: <http://capital.jkg-portal.com.ua/ua/publication/one/globalne-poteplnnja-po-kijivski-31995>